

**UCHWAŁA NR V/37/19
RADY MIEJSKIEJ W BOJANOWIE**

z dnia 25 stycznia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Bojanowo na lata 2019-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), Rada Miejska w Bojanowie uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bojanowo na lata 2019-2025 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bojanowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr V/37/19
Rady Miejskiej w Bojanowie
z dnia 25 stycznia 2019 r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE BOJANOWO
NA LATA 2019 - 2025**

BOJANOWO 2019

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. DIAGNOZA	14
III. ANALIZA SWOT	24
IV. CELE PROGRAMU	27
V. DZIAŁANIA PROGRAMU	30
VI. ADRESACI PROGRAMU.....	36
VII. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU	36
VIII. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	37
IX. PODSTAWY PRAWNE	38
X. PODSUMOWANIE.....	39
XI. WYKAZ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI NIEFORMALNYCH ORAZ OSÓB PRAWNYCH UDZIELAJĄCYCH POMOCY OFIAROM PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BOJANOWO O ZASIĘGU GMINNYM, POWIATOWYM I WOJEWÓDZKIM	40

I. WSTĘP

Przemoc w rodzinie stanowi jeden z poważniejszych problemów współczesnych państw na całym świecie. Przeciwdziałanie temu zjawisku powinno więc zajmować priorytetowe miejsce wśród zadań organów państwa¹.

Stosowanie do art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program jest jednym z elementów strategii rozwiązywania problemów społecznych. Mając powyższe na uwadze oraz efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, tworzy się „Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w Gminie Bojanowo w latach 2019 – 2025”, zwany dalej Programem.

Program zawiera:

- charakterystykę zjawiska przemocy,
- zasady działania,
- diagnozę zjawiska przemocy w Polsce i w Gminie Bojanowo,
- cel główny i cele szczegółowe i sposoby ich realizacji,
- realizatorów i adresatów Programu,
- podstawy prawne podejmowanych działań,
- instytucje i organizacje współpracujące.

Istotną częścią Programu są wskaźniki realizacji celów. Cele te, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

¹ Spurek S., Komentarz do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Oficyna, 2008 r.

I.1 Korelacja Programu z innymi dokumentami

Założenia i cele programu są zgodne z dwoma podstawowymi dokumentami strategicznymi uchwalonymi przez Radę Miejską w Bojanowie.

Pierwszym z nich jest Uchwała Nr XVII/119/2016 Rady Miejskiej w Bojanowie z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Bojanowo na lata 2016-2025”.

W strategii określono kilka programów nawiązujących do tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie:

PROGRAM 4 – OŚWIATA

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO 4.2.

Praca z rodzicami, wspieranie ich, wzmacnianie ich ról w wychowaniu i edukacji dzieci i młodzieży

PROGRAM 5 – KULTURA I ROZRYWKA

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO 5.2.

Pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (świetlice wiejskie)

PROGRAM 7 – ZDROWIE, POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO 7.2.

Systematyczne prowadzenie pogadarek i zajęć o charakterze profilaktycznym dla uczniów, rodziców i nauczycieli, poruszanie aktualnej problematyki – anoreksja, otyłość, eurosieroctwo, przemoc, używki

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO 7.4.

Poprawa warunków lokalowych ośrodka pomocy społecznej.

Ponadto Uchwałą Nr XIX/131/16 Rada Miejska w Bojanowie w dniu 20 maja 2016 r. przyjęła do realizacji „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bojanowo na lata 2016-2025”. Strategia ta podobnie jak poprzednia nawiązuje w swych celach do działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie:

CEL STRATEGICZNY 3

Zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej i wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz utrzymanie bezpieczeństwa publicznego

CEL OPERACYJNY NR 2

Udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, m.in. poprzez rozszerzenie oferty działającego w gminie Punktu Konsultacyjnego oraz zacieśnienie współpracy z placówkami leczenia uzależnień, w tym Poradnią Leczenia Uzależnień i Poradnią Zdrowia Psychicznego w Rawiczu i Miejskiej Górcie.
2. Poprawa dostępności wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego dla rodzin dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie, m.in. w ramach Punktu Konsultacyjnego w Bojanowie.
3. Zintensyfikowanie w gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie działań mających na celu utworzenie w gminie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie.
5. Rozwijanie oferty funkcjonujących w gminie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
6. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.
8. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; nawiązywanie współpracy w tym zakresie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu i Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Łaszczynie.
9. Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

CEL STRATEGICZNY 4

Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego

CEL OPERACYJNY NR 1

Doskonalenie sektora pomocy społecznej poprzez:

1. Systematycznie podnoszenie kompetencji przez kadrę OPS-u, m.in. poprzez uczestnictwo w szkoleniach.
2. W razie potrzeby poszerzenie kadry OPS-u o specjalistów.
3. Zwiększenie liczby asystentów rodziny.
4. W razie potrzeby i możliwości rozszerzenie infrastruktury socjalnej w gminie.
5. Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy.

6. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. poprzez rozwijanie strony internetowej OPS-u.
7. Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Program jest zgodny z aktami prawnymi oraz dokumentami o charakterze strategicznym, funkcjonującymi zarówno na poziomie krajowym, jak i wojewódzkim.

Nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określiła ponownie kompetencje poszczególnych samorządów, w tym gminnego. Wprowadzony został obowiązek opracowania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Jednocześnie w powyższej ustawie określono kompetencje i nowe możliwości pozostałych służb i jednostek, m.in. policji, prokuratury, sądu, służby zdrowia (lekarze rodzinni). Możliwość wystawienia ofiarom przemocy domowej bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego z doznanych obrażeń przez lekarza rodzinnego, zastosowanie przez prokuraturę na wniosek policji eksmisji sprawcy z miejsca pobytu lub zamieszkania w czasie 48 godzin, odebrania przez pracownika socjalnego dziecka z domu, w którym w wyniku przemocy zagrożone jest jego życie lub zdrowie - to tylko niektóre nowe sposobności pomocy osobom pokrzywdzonym w sposób dla nich najmniej uciążliwy.

Na poziomie krajowym realizowany jest też Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem tego programu jest wprowadzenie w życie szerokiego zbioru działań, mających na celu zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec sprawcy. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie określa zadania w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy ofiarom przemocy, prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, a także w zakresie podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Program koreluje też z Wielkopolskim Wojewódzkim Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jednym z priorytetów Programu Profilaktyki jest również przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Jego szczegółowymi celami są: wspieranie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach alkoholowych we współpracy z policją, pomocą społeczną, placówkami leczenia odwykowego, powiatowymi centrami pomocy rodzinie oraz gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, a także zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom.

19 grudnia 2011 roku Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą nr XVII/283/11 jednogłośnie przyjął WIELKOPOLSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2011-2020. Projekt uchwały został uprzednio zaakceptowany przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego i pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego Sejmiku Województwa. Niniejszy Program koresponduje również z ww. Wielkopolskim Programem.

Cele Programu są także spójne z innymi dokumentami krajowymi i międzynarodowymi:

- ustawą z dnia 15 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Postępowania Karnego,
- ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ,
- Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 2000 roku,
- Rezolucją Parlamentu Europejskiego w sprawie obecnej sytuacji oraz przyszłych działań w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet (2004/2220(INI)),
- Opinią Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie przemocy domowej wobec kobiet (2006/C 110/15).

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż w dniu 31 sierpnia 2017 r. Uchwałą Nr XXXIII/223/17 Rada Miejska w Bojanowie ustaliła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Bojanowie oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, natomiast Burmistrz Bojanowa Zarządzeniem Nr 273/17 z dnia 26 września 2017 roku powołał Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele następujących instytucji i służb: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bojanowie, Sąd Rejonowy

w Rawiczu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu, Rewir Dzielnicowych w Bojanowie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” w Bojanowie, Szkoła Podstawowa w Bojanowie, Gościejewicach, Golinie Wielkiej, Stowarzyszenie Rodzin oraz Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „Razem Raźniej w Bojanowie”.

Jednocześnie w dniu 26 stycznia 2017 r. Rada Powiatu Rawickiego uchwałą Nr XXV/195/17 przyjęła Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Rawickim na lata 2017 – 2021, gdzie w swoich założeniach oraz przyjętych celach pokrywa się z ideą niniejszego Programu Gminy Bojanowo.

I.2 Charakterystyka zjawiska przemocy

Poprzez **przemoc w rodzinie** należy rozumieć **jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych** (w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny)², **w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującą szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.**

Przemoc w rodzinie charakteryzuje to, że:

- a) jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- b) siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą; sprawca jest silniejszy, a ofiara słabsza,
- c) narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
- d) powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody; doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki, przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji, obejmujący w szczególności zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

² Osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny to: małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu

Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi, w wyniku którego ich aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Najczęściej stosowaną w literaturze przedmiotu klasyfikacją rodzajów przemocy jest podział aktów agresji ze względu na jej przejawy. I tak w szczególności rozróżniamy: przemoc fizyczną, przemoc psychiczną i emocjonalną, a także przemoc seksualną. Objasnienia zapisane poniżej nie wyczerpują wszystkich form przemocy, bowiem w literaturze przedmiotu mówi się jeszcze o przemocy ekonomicznej i zaniedbaniu. **Przemoc ekonomiczna** sprawia, że ofiara staje się zależna od współmałżonka /partnera, gdyż ma ograniczony dostęp do pieniędzy, zmuszana jest prosić o niewielkie nawet środki finansowe, a także zostaje niedopuszczona do podjęcia pracy zawodowej. Zdarzają się również sytuacje **zaniedbywania dziecka /dzieci**, które wskazują, że ich najbardziej podstawowe potrzeby, takie jak: wyżywienie, ubranie, higiena, zdrowie, bezpieczeństwo, wychowanie nie są w pełni zaspokajane przez osoby za to odpowiedzialne.

Przejawami przemocy fizycznej są m.in.: policzkowanie, popychanie, drapanie, kopanie, uderzanie pięścią, rzucanie przedmiotami, plucie, wykręcanie rąk, użycie noża lub innej broni, a także świadome stwarzanie niebezpiecznych sytuacji stanowiących zagrożenie życia lub zdrowia. Opisując przemoc fizyczną należy brać pod uwagę nie tylko jej przejawy, ale także skutki w postaci uszkodzenia ciała i wskazań do leczenia medycznego. Typowe *objawy* w stosowanej przemocy fizycznej to: przyspieszone bicie serca, podwyższone ciśnienie krwi, bóle i drżenie mięśni, sińce i obrzęki, rany cięte i klute, ślady po oparzeniach, otarcia naskórka, krwawe pręgi i blizny, ubytki włosów, złamania kości, jak i apatia, brak koncentracji, moczenie oraz bóle głowy, brzucha.

Z kolei **przemoc psychiczna** może występować samodzielnie, choć zawsze towarzyszy przemocy fizycznej. Termin ten oznacza sytuację sprawowania przez sprawcę psychologicznej kontroli nad ofiarą, wskazując, że krzywdzenie ofiary może dokonać się za pomocą oddziaływań psychologicznych oraz zwraca uwagę na uszkodzenia psychiki spowodowane przez przemoc³. Przemoc ta *przejawiać* się może np.: groźbami, fizyczną i psychiczną izolacją, nadmierną zazdrością i żądzą posiadania, okłamywaniem, zastraszaniem, ignorowaniem potrzeb, ograniczaniem snu i pożywienia, świadomym nieudzielaniem pomocy w potrzebie. Może występować także w postaci nadużywania zaufania, narzucania własnych sądów, zmuszania do przyglądania się szokującym scenom oraz degradacji werbalnej (czyli wyzywania, poniżania, ciągłego krytykowania i upokarzania). Przemoc psychiczna może *objawiać się* poprzez: wzrost napięcia emocjonalnego, wzmożoną czujność, lęk, niepokój, strach, zaburzenia snu, tłumiony płacz, poczucie

³ Badura-Madej W., Dobrzyńska-Mystreherazy A., *Przemoc w rodzinie - interwencja kryzysowa*, Kraków 2000, s. 21.

odrzućenia, izolację, wycofanie się, niską samoocenę, depresję, chroniczny smutek, zmienność nastroju, słabą kontrolę emocji, impulsywność, wzrost agresji, nieufność wobec innych, nieumiejętność nawiązania kontaktu, wrogość, błędne interpretowanie znaczenia zdarzeń i wyuczoną bezradność⁴. Najczęściej przemoc psychiczna występuje w związkach partnerskich i jest najtrudniejsza do udowodnienia.

Natomiast **przemoc seksualna** to zmuszenie do aktów seksualnych wbrew woli. Może charakteryzować się kontynuowaniem aktywnej seksualności wtedy, gdy kobieta nie jest w pełni świadoma, lub bez pytania jej o zgodę. Jest to atak lub fizyczne ranienie narządów płciowych w czasie aktu seksualnego, krytykowanie i wyzywanie kobiety wyzwiskami poniżającymi w sferze seksualnej. Do rodzaju tej przemocy zaliczamy gwałt, rozbieranie z użyciem siły, stosunek analny i oralny wbrew woli. Opisane wyżej rodzaje przemocy są formami krzywdzenia bardzo często występującymi łącznie⁵.

Zatem w literaturze przedmiotu mówi się o różnych formach przemocy, którym towarzyszy pragnienie spowodowania cierpienia u ofiary i wywołania szkód. Przemoc niesie ze sobą dramatyczne skutki zarówno bezpośrednie, jak też dalekosiężne dla osób jej doświadczających (dorosłych, jak i dzieci), często niewidoczne w pierwszym kontekście, a jednak prowadzące do stopniowej dezorganizacji psychiki i normalnego funkcjonowania ofiar. Charakterystyczne jest przekonanie sprawcy o bezradności ofiary i poczucie własnej bezkarności. Słabość ofiary wynika z przewagi fizycznej osoby stosującej przemoc lub okoliczności, w których sprawca uzyskuje władzę psychiczną⁶.

Warto zaznaczyć, iż przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje nie tylko dla samej ofiary i jej rodziny, ale także dla całego społeczeństwa i państwa. Koszty emocjonalne największe ponosi sama ofiara, jednak państwo pokrywa koszty świadczeń i pomocy udzielanej ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie. Koszty, jakie pokrywa państwo związane są między innymi z: *pomocą społeczną* (zasiłki celowe, okresowe i pomoc terapeutyczna), *opieką zdrowotną* (w zakresie leczenia zdrowia psychicznego ofiar przemocy oraz leczenia urazów i uszkodzeń ciała), *wymiarem sprawiedliwości* (działalność policji i prokuratury - prowadzenie dochodzeń, nadzory prokuratorskie, więziennictwo, pomoc prawna w zakresie prawa karnego, cywilnego i rodzinnego (sprawy rozwodowe, separacje i sprawy alimentacyjne), a także *mieszkalnictwem* (w tej kategorii mieszczą się wydatki związane z utrzymaniem i prowadzeniem ośrodków dla ofiar przemocy, a także koszty ponoszone przez władze lokalne, które są odpowiedzialne za sprawy lokalowe).

Opierając się na literaturze socjologicznej można podać następujące zasadnicze **przyczyny dezorganizacji rodziny**, której skutkami może być przemoc w rodzinie,

⁴ Pospiszyl I., *Razem wobec przemocy*, Warszawa 1999, s. 41

⁵ Mazur J., *Przemoc w rodzinie. Teoria i rzeczywistość*, Warszawa 2002, s. 38.

⁶ Mellibruda J., *Oblicza przemocy*, Warszawa 1993, s. 23.

a mianowicie: postępujące procesy industrializacji i urbanizacji, podejmowanie pracy przez kobiety poza domem, rozwój społeczności miejskiej - szczególnie zaś środowisk wielkomiejskich (sprzyjających anonimowości jednostek i rodziny), wzrost wszelkiego rodzaju ruchliwości społecznej, rozwój usług zastępujących rodzinę, zdrady małżeńskie i podejrzenia o zdrady, alkoholizm i narkomania, rozczarowanie w małżeństwie, dezorganizacja w zakresie pracy (np. brak stałych źródeł utrzymania) oraz choroby jednego z partnerów (choroby psychosomatyczne, nerwice, psychozy i charakteropatie)⁷. Podane przyczyny wzajemnie się przenikają i zazębiają, tym samym wpływając na zjawisko przemocy. Również duży wpływ na zjawisko przemocy mają kulturowe uwarunkowania postaw wobec kobiet. Powodują one, że wiara w naturalny porządek i hierarchię władzy w związkach małżeńskich (partnerskich), uprzedmiotowienie kobiet, tradycja nakazująca kobietom uległość i podporządkowanie oraz tolerancja dla stosowania przemocy i siły fizycznej umożliwiają wieloletnie stosowanie przemocy i wyjaśniają wysoką liczbę kobiet wśród ofiar przemocy, a nie mężczyzn.

I.3 Podstawowe konsekwencje karne stosowania przemocy

Prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim m. in.:

- z art. 207:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12;

- z art. 191 § 1 Kodeksu karnego – kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną

w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ścigane z urzędu);

⁷ Tyszka Z., *Socjologia rodziny*, Warszawa 1976, s. 230-231.

- z art. 197 § 1 Kodeksu karnego – kto przemocą lub groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)⁸;

- z art. 209 § 1 Kodeksu karnego – kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego, organu pomocy społecznej lub organu podejmującego działania wobec dłużnika alimentacyjnego, ewentualnie z urzędu).

I.4 Zasady działania Programu

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie Program oparty jest na zasadach:

- 1) wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawą o działaniu pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym następstwom;
- 2) jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby, szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej, dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

⁸ *ściganie na wniosek polega na tym, że bez wniosku osoby pokrzywdzonej postępowanie w danej sprawie nie może być wszczęte*

Ponadto Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie nastawiony będzie także na działania profilaktyczne oraz bezpośrednią pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwrażliwieniem na przemoc stosowaną wobec dzieci.

Profilaktyka prowadzona będzie na 3 poziomach:⁹

1. profilaktyka pierwszorzędowa – adresowana do grupy niskiego ryzyka. Obejmuje dwa cele: upowszechnienie informacji na temat przemocy domowej, poprzez tworzenie placówek wsparcia dziennego, realizację programów profilaktycznych (edukacyjne) dla rodziców, dzieci, ukazywanie się artykułów w prasie, organizację kampanii lokalnej, itp.),
2. profilaktyka drugorzędowa – adresowana do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, (poradnictwo rodzinne, itp.),
3. profilaktyka trzeciorzędowa – adresowana jest do grupy wysokiego ryzyka. Ma ona na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu przemocowego oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie,

Im głębszy poziom profilaktyki, tym większe są koszty i tym mniejsza skuteczność.

Realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojanowie oraz współpracujące z nim instytucje i podmioty działające w sferze ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Wszystkie instytucje podpisały ze sobą porozumienie o współpracy w ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Bojanowie.

⁹ Profilaktyka w środowisku lokalnym – Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii – Warszawa 2002 r.

II. DIAGNOZA

W celu określenia szczegółowych celów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, a także działań zmierzających do ich osiągnięcia istotne jest stworzenie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.

II.1 Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w Polsce

Na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w 2014 r. Firma WYG PSDB sp. z o.o. przeprowadziła ogólnopolskie badania ankietowe¹⁰, z których wynika, iż:

- istnieje tendencja do wąskiego rozumienia pojęcia „przemocy”, głównie jako przemocy fizycznej (prawie 20% respondentów utożsamia przemoc tylko z widocznymi śladami na ciele ofiary). Po uświadomieniu badanym istnienia różnych form przemocy, najczęściej wskazywaną formą była przemoc psychiczna. Przemoc traktowana jest jako coś złego i spotyka się ze społecznym potępieniem. Nazwanie przemocą niektórych działań jest jednoznaczne z potępieniem ich i z potrzebą przeciwdziałania. Jednocześnie, występuje tendencja do ograniczania zakresu definicyjnego słowa „przemoc”. Na przykład, w kontekście przemocy wobec dzieci, mechanizm ten widać, gdy słowo „przemoc” zostaje zastąpione słowem „lanie”. Z badania wynika także, że przejawy przemocy psychicznej oraz seksualnej nie były traktowane jako przemoc, dopóki ich tak nie nazwano w badaniu (podając definicje w drugiej części badania). Bez tej wiedzy, w pierwszej części badania (stereotypy) respondenci uznawali za przemoc tylko przemoc fizyczną. W kolejnych częściach badania, po otrzymaniu definicji 4 rodzajów przemocy, okazało się, że formą przemocy występującą najczęściej jest przemoc psychiczna, wcześniej niezauważana przez badanych. Działania zapobiegawcze powinny zatem być zdecydowanie ukierunkowane na uświadamianie znaczenia (definiowanie) pojęcia „przemocy” i wszystkich jej przejawów,

¹⁰ Raport cząstkowy „Badania porównawcze oraz diagnoza skali występowania przemocy w rodzinie wśród osób dorosłych i dzieci, z podziałem na poszczególne formy przemocy wraz z opisem charakterystyki ofiar przemocy i sprawców” – MPiPS 2014 r. – WYG PSDB Sp. z o.o.

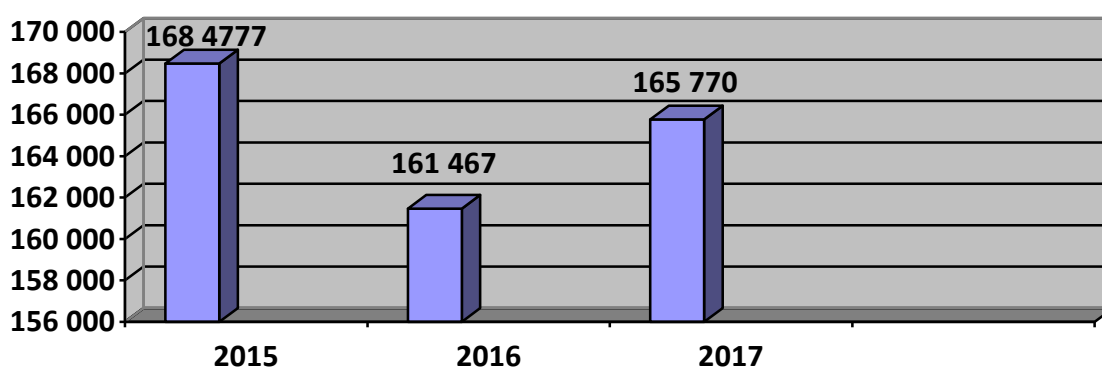
- negatywnie odbierani są także sprawcy wszelkiego rodzaju przemocy. Badanie uwidocznilo wyraźną tendencję do przerzucania winy na ofiarę. Prawie 24% uważa, że do przemocy by nie dochodziło, gdyby nie prowokacje ze strony partnera, przekładając tym samym odpowiedzialność za jej stosowanie ze sprawcy na ofiarę. Jednocześnie, ponad 80% osób nie podziela opinii, że istnieją okoliczności, które mogą usprawiedliwić przemoc,
- większość osób badanych dostrzega problem przemocy wobec dzieci. Istnieje mniejsza tolerancja wobec przemocy psychicznej niż fizycznej (karanie dzieci laniem popiera 26% osób badanych). Badania pokazały całkowity brak tolerancji dla dwóch form przemocy wobec dzieci: pozbawianie ich posiłku oraz przemoc seksualną. Możliwym wytłumaczeniem tego wyniku jest społeczne napiętnowanie tych zjawisk m.in. poprzez medialne nagłaśnianie przypadków pedofilii, czy akcje społeczne dożywiania dzieci,
- większość badanych (ok. 3/4) uznała, że pomoc dla ofiar przemocy nie jest wystarczająca. Może to oznaczać, że badani widzą dużą potrzebę zapewnienia pomocy ofiarom przemocy. Innym wytłumaczeniem może być brak wiedzy na temat możliwości pomocy. Ta hipoteza koresponduje z rezultatami otrzymanymi w drugiej części niniejszego badania: ok. 3/4 uczestników sytuacji przemocy nie zwróciła się o pomoc do żadnej instancji (czego powodem może być zarówno niewiedza, jak i strach lub wstyd związany z ujawnieniem sytuacji przemocy). W porównaniu z badaniem z 2007 r. istotnie wzrósł jednak odsetek respondentów przekonanych, że ofiary przemocy mogą liczyć na pomoc,
- pośredni i bezpośredni świadkowie przemocy częściej deklarowali wiedzę o przypadkach przemocy wobec kobiet niż wobec mężczyzn. Świadkowie przemocy najczęściej stykali się z przypadkami przemocy psychicznej wobec osób dorosłych, lub sami jej doświadczali. Warto przypomnieć, że zanim respondenci poznali zastosowany w badaniu podział na 4 rodzaje przemocy oraz ich definicje, skłonni byli nie uznawać przejawów przemocy psychicznej za przemoc. Niemal połowa badanych zna w swoim otoczeniu rodziny z problemem przemocy wobec dzieci, najczęściej występującym w formie zaniedbania. W przypadku przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych stosunkowo często wymieniano przemoc ekonomiczną,
- przemoc seksualna była niezwykle rzadko wskazywanym rodzajem przemocy. Może to być częściowo spowodowane niechęcią do poruszania trudnego tematu,

- w grupie pośrednich świadków przemocy nadreprezentowane są osoby młode. Najbardziej o przemocy słyszały osoby w wieku 60 lat lub więcej,
- istotnie częściej o przypadkach przemocy wobec dorosłych wiedzą osoby mieszkające w miastach i posiadające wyższe wykształcenie. Zdecydowanie rzadziej o przemocy wobec dorosłych mówią osoby mieszkające na wsi i te posiadające wykształcenie podstawowe,
- przemoc w rodzinie, zarówno wobec osób dorosłych, jak i dzieci ma miejsce najczęściej w gospodarstwach domowych niewyróżniających się negatywnie sytuacją materialną, ani pozycją społeczno-zawodową jego członków. Obraz, jaki wyłania się z badania to dość duża podatność tzw. „typowych” rodzin na zdarzenia przemocy,
- sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej osoby najbliższe – w przypadku osób dorosłych małżonkowie i partnerzy, w odniesieniu do dzieci – rodzice,
- w przypadku przemocy wobec osób dorosłych najczęstszą okolicznością towarzyszącą aktom przemocy jest alkohol. Aktom przemocy wobec dzieci częściej towarzyszą inne sytuacje kryzysowe w rodzinie. Wskazania te można uznać za istotne w kontekście możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez wczesną diagnostykę problemów rodziny i udzielenie odpowiednio sprofilowanego wsparcia. Duży odsetek odpowiedzi wskazujących na brak szczególnego wpływu czynników zewnętrznych na zachowanie sprawców przemocy, może z kolei wskazywać na utrwalenie się reakcji przemocowych w obliczu pojawiających się w rodzinie problemów oraz na niskie kompetencje rodzin w zakresie komunikowania interpersonalnego i rozwiązywania sporów bez użycia przemocy,
- wyniki badań mocno uwypuklają pozytywną zależność pomiędzy byciem ofiarą i świadkiem przemocy w dzieciństwie, a byciem ofiarą i sprawcą przemocy w życiu dorosłym, zarówno w przypadku przemocy wobec osób dorosłych, jak i dzieci. Jest to niewątpliwie szczególnie ważny wniosek w kontekście zarówno systemu wsparcia i pomocy dla uczestników zdarzeń przemocy doświadczanych w dzieciństwie, jak też działań o charakterze profilaktycznym,
- jednym z najistotniejszych wniosków płynących z badania jest niewątpliwie bardzo mała skłonność uczestników przemocy w rodzinie do szukania pomocy na zewnątrz. W zdecydowanej większości (3/4) przypadków przemocy nie korzystano z żadnej formy pomocy. Kluczowa wydaje się być potrzeba odpowiedzi na pytanie o przyczyny takiego stanu rzeczy. W relacjach ofiar, sprawców i świadków przemocy instytucjonalny system wsparcia jawi się jako ubogi i niewykorzystywany. Z drugiej

strony, osoby korzystające z pomocy uznają ją w większości za przynajmniej w części skuteczną.

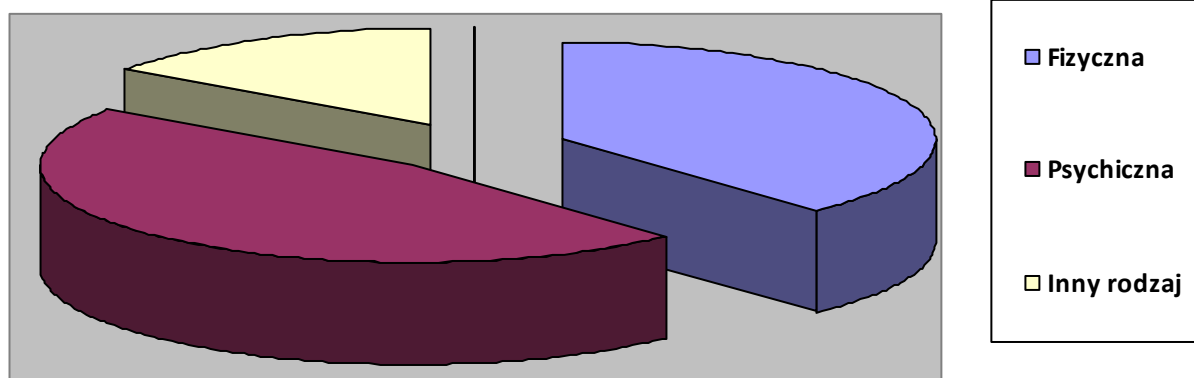
Z informacji Biura Prewencji Komendy Głównej Policji za 2017 r. dotyczącej realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” wynika, iż liczba odnotowanych przypadków przemocy w rodzinie za lata 2015-2017 spada, co obrazuje poniższy wykres.

Liczba przypadków przemocy odnotowanych przez Policję w latach 2015-2017

W sprawozdaniu¹¹ z podjętych przez Policję działań wobec przemocy w rodzinie dotyczącym procedury „Niebieskie Karty” dominuje przemoc psychiczna, na drugim miejscu pozostaje przemoc fizyczna. W 2017 r. odnotowano 77 186 przypadków stosowania przemocy psychicznej i liczba ta wzrosła w stosunku do 2016 r. 2015 r.

Rodzaje przemocy w w rodzinie w 2017 r.

¹¹ Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2017 r. – Biuro Prewencji KGP

II.2 Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w Gminie Bojanowo

Dane demograficzne.

Miasto i gmina Bojanowo leży w południowej części województwa wielkopolskiego w powiecie rawickim. Gmina Bojanowo sąsiaduje z sześcioma gminami: Rydzyna, Poniec, Miejska Górka, Rawicz, Wąsosz i Góra.

Gmina Bojanowo jest gminą rolniczą i zajmuje powierzchnię 123,5 km². Oprócz Bojanowa w skład gminy wchodzi 20 miejscowości – w tym 17 wsi sołeckich i 3 przysiółki.

Sołectwa: Czechnów, Gierlachowo, Giżyn, Golina Wielka, Golinka, Gołaszyn, Gościejewice, Kawcze, Pakówka, Sowiny, Sułów Mały, Szemzdrowo, Tarchalin, Trzebosz, Wydartowo Pierwsze, Wydartowo Drugie, Zaborowice. Miejscowości bez statusu sołectwa: Parłowice, Potrzebowo, Karolewo.

Według danych Urzędu Miejskiego w Bojanowie z dnia 31 grudnia 2017 r. teren Gminy zamieszkiwało 8 741 osób, w tym 4376 kobiet.

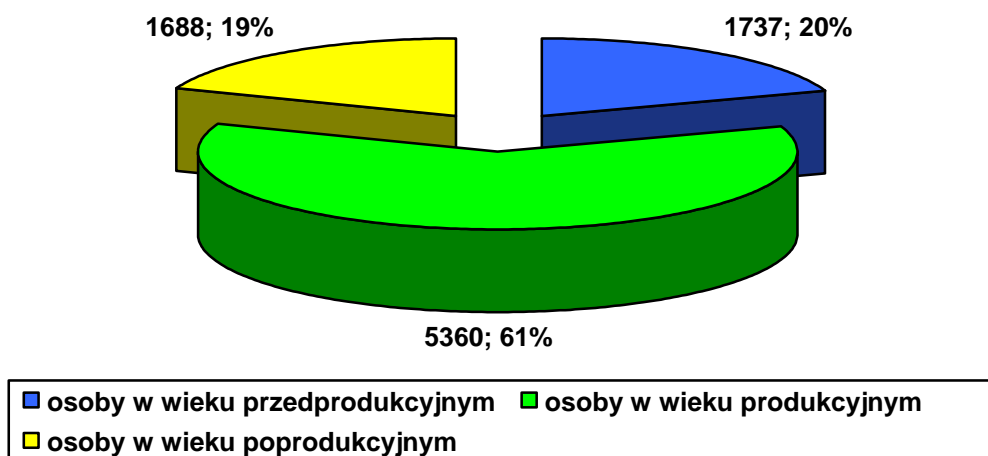
Pod względem komunikacyjnym miasto leży na skrzyżowaniu drogi krajowej nr 5 (Poznań – Wrocław) oraz drogi powiatowej Góra – Gostyń. Przez Bojanowo przebiega również linia kolejowa relacji Poznań – Wrocław.

Miasto położone jest w odległości 90 km od Poznania, 20 km od Leszna oraz 14 km od Rawicza (miasto powiatowe).

Rycina 1. Gmina Bojanowo.

Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Bojanowo stan na dzień 31.12.2017 r.

Dane Gminy Bojanowo.

Z powyżej przedstawionych danych wynika, iż struktura wiekowa mieszkańców Gminy Bojanowo w 2017 roku była korzystna, co przejawiało się większą liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym w porównaniu z osobami w wieku poprodukcyjnym. Należy jednak zaznaczyć, iż obecnie w skali całego kraju odnotowujemy systematycznie zmniejszającą się liczbę dzieci i młodzieży (w przedziale wiekowym 0-17 lat), co jest związane z malejącą dzietnością rodzin, wzrasta natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym (60 lat dla kobiet i 65 dla mężczyzn). W niedalekiej przyszłości znaczna grupa osób w wieku produkcyjnym będzie kończyć swą działalność zawodową i zasilać one grono seniorów. Z perspektywy systemu zabezpieczenia społecznego jest to o tyle ważne, że wymaga dostosowania do potrzeb tej grupy odpowiedniej sfery usług społecznych.

Wzrost udziału osób starszych w ogóle populacji Gminy Bojanowo może przyczynić się do zwiększenia liczby osób niepełnosprawnych. Starsze grupy wiekowe są bardziej narażone na ryzyko niepełnosprawności oraz przemocy domowej ze strony bliskich – obecnie prawie 60% niepełnosprawnych jest wśród osób po 55. roku życia. Dodajmy, że proces starzenia się lokalnej społeczności wynika także skądinąd z pozytywnej przesłanki – wydłużania się średniego czasokresu życia.

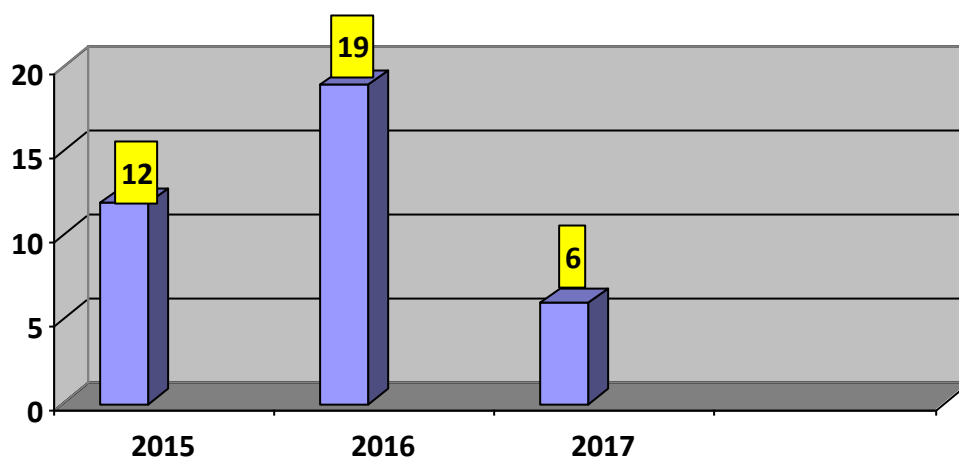
Dane z pomocy społecznej

W roku 2017 dominującymi przyczynami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w Gminie Bojanowo były: ubóstwo (271 rodzin), bezrobocie (152 rodziny), długotrwała lub ciężka choroba (89 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (56 rodzin), niepełnosprawność (46 rodzin). 6 rodzin otrzymało świadczenie z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie.

Poniżej na wykresie przedstawiono liczę rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej na przestrzeni lat 2015 – 2017 z tytułu przemocy w rodzinie.

Można zauważyć tendencję spadkową liczby rodzin korzystających ze świadczeń z powodu przemocy

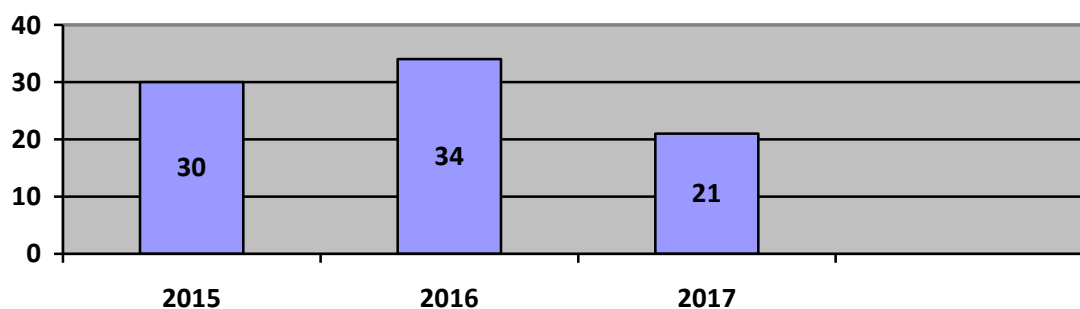
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie

Dane o przemocy

Z analizy danych¹² w zakresie przemocy można zauważyć tendencje zniżkową liczby osób doświadczających przemocy oraz świadków tejże przemocy. Liczba osób w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w powodu przemocy w rodzinie na przestrzeni lat 2015 – 2017 jest także coraz mniejsza. Wynika to w głównej mierze ze zwiększenia świadomości mieszkańców w kwestii prawa do pomocy w przypadku bycia osobą doświadczającą przemocy. Ponadto w wyniku nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie działania instytucji i służb, w ramach koalicji lokalnej, są skoordynowane i jednolite w zakresie procedur pomocy.

**Liczba wypełnionych Niebieskich Kart w Gminie Bojanowo
na przestrzeni lat 2015 - 2017**

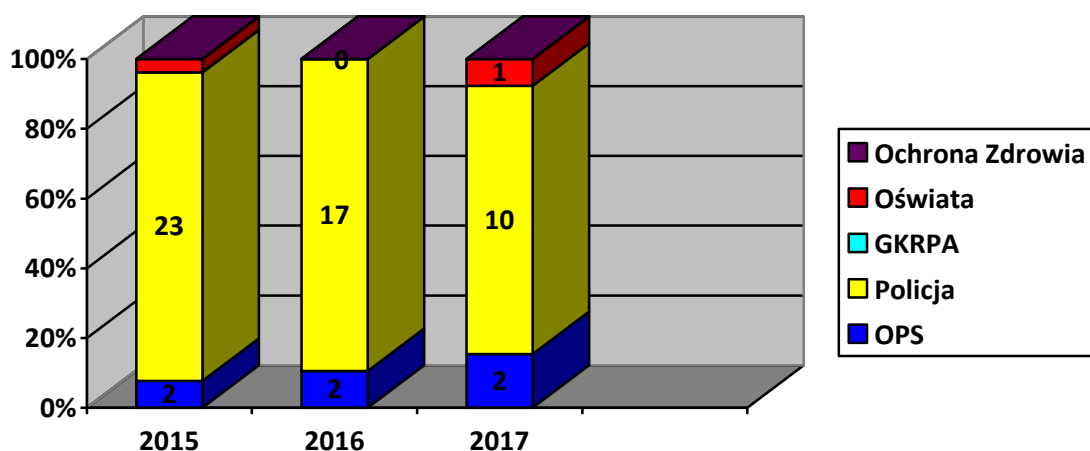

Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojanowie

Zmniejszenie liczby wypełnionych „Niebieskich Kart” w latach 2015 – 2017, daje nam jednoznaczną odpowiedź, iż zmiana przepisów prawnych, a co za tym idzie stworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego, spowodowała wzmożoną czujność służb i instytucji na problem przemocy w rodzinie. Ponadto prowadzone kampanie społeczne o tematyce przemocy i jej skutkach przynoszą efekt w postaci uwrażliwienia społeczeństwa na akty przemocy oraz przyczyniają się do zwiększenia świadomości społecznej, zarówno po stronie osób doświadczających przemocy, jak i po stronie osób stosujących przemoc.

¹² Sprawozdania MPiPS za okres 2009-2011

Poniżej przedstawiono wykres ukazujący rozróżnienie, które ze służb i instytucji rozpoczęły procedurę „Niebieskich Kart” na przestrzeni lat 2015 – 2017.

Z powyższego wykresu wynika, iż oprócz Policji i pomocy społecznej praktycznie żadna ze służb nie odnotowała przypadków przemyca w rodzinie. Z wypowiedzi przedstawicieli służb, które nie odnotowały wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” wynika, iż nie zauważono przypadków stosowania przemyca w rodzinie.

W Gminie Bojanowo Burmistrz w dniu 27 września 2017 r. powołał do życia nowy Zespół Interdyscyplinarny, który w swych zamierzeniach ma być swoistego rodzaju organem doradczym dla burmistrza, ale też kreującym i inicjującym politykę w zakresie przeciwdziałania przemyca w rodzinie oraz ochrony ofiar przemyca w rodzinie. Zespół każdego roku, tak jak przewiduje ustawa o przeciwdziałaniu przemyca w rodzinie, spotyka się co najmniej 4 razy. Podczas spotkań omawiane są bieżące sprawy dotyczące metodyki prac grup roboczych, które określają plany pracy z rodzinami doświadczającymi przemyca.

Poniżej przedstawiono także ważną tabelę z szczegółowymi danymi w zakresie procedury „Niebieskie Karty”, jakie odnotowano w Gminie Bojanowo na przestrzeni lat 2015-2017. Dane pochodzą z Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojanowie.

	2015	2016	2017
Liczba kart ogółem (NK z lat poprzednich nadal prowadzone oraz nowe w danym roku)	30	34	21
Liczba kart wszczętych w danym roku, w tym:	23	19	12
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przed wszczęciem NK	15	13	10
Liczba osób w rodzinach ogółem (NK prowadzone z lat ubiegłych i wszczęte w danym roku)	95	72	53
Liczba grup roboczych	23	19	12
Liczba spotkań grup roboczych	33	22	12
Liczba wizyt monitorujących - pracownicy socjalni	94	119	67
Liczba sprawców kobiet	3	2	3
Liczba sprawców mężczyzn	27	20	20
Liczba ofiar kobiet	31	20	16
Liczba ofiar mężczyzn	10	4	2
Liczba ofiar dzieci (do 18 r.ż.)	24	26	16
Liczba NK wszczętych przez Policję	23	17	10
Liczba NK wszczętych przez Pomoc społeczną	2	2	2
Liczba NK wszczętych przez GKRPA	0	0	0
Liczba NK wszczętych przez Oświatę	1	0	0
Liczba NK wszczętych przez Służbę Zdrowia	0	0	0
Liczba NK ogółem (liczba kart w rodzinach, gdzie wypełniono formularz więcej niż jeden raz)	1	0	0
Liczba osób uczestniczących w pracach grup roboczych	15	14	14
Liczba zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa wysłanych przez OPS Bojanowo	3	1	2
Liczba rodzin, w których występuje problem alkoholowy, gdzie założono NK	16	11	7

III. ANALIZA SWOT

Przy opracowaniu diagnozy dla potrzeb Programu wykorzystano analizę SWOT - powszechnie stosowaną i użyteczną metodę przy określaniu priorytetów rozwojowych. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron samorządu oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed samorządem przy realizacji wyznaczanych celów.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- mocne strony – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- słabe strony – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- szanse – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Analizę SWOT przeprowadzili przedstawiciele instytucji i służb gminnych i ponadgminnych oraz organizacji pozarządowych, uczestniczący w warsztatach „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie”, zorganizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Bojanowie w dniach 27 września oraz 7 grudnia 2018 r.

SWOT kwestii „Przemoc w rodzinie”:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie odpowiedniego dostępu do wsparcia psychospołecznego i prawnego ▪ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ realizowanie wśród rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ wdrażanie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie ▪ funkcjonowanie w gminie Punktu Konsultacyjnego ▪ podejmowanie działań w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ▪ pomoc psychologiczna w SP Bojanowo ▪ pomoc asystenta rodziny ▪ systematyczne szkolenia dla służb w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ zorganizowani pracownicy, chętni do współpracy, ▪ zajęcia mobilne dla dzieci w świetlicach wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niedostateczny dostęp rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej ▪ brak w gminie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie ▪ niewystarczająca współpraca z organizacjami pozarządowymi działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ psycholog nie w każdej szkole ▪ niewystarczająca profilaktyka dla osób starszych ▪ brak specjalistycznej placówki wsparcia dziennego

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zwiększająca się świadomość społeczna, w tym dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli, na temat problemów uzależnień i przemocy w rodzinie ▪ funkcjonowanie w powiecie placówek wsparcia dla osób uzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, m.in. Poradnia Leczenia Uzależnień w Rawiczu, Poradnia Leczenia Uzależnień i Poradnia Zdrowia Psychicznego w Miejskiej Górcie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łaszczynie oraz grupy samopomocowe AA i Al-Anon ▪ niezwiększająca się liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia ▪ korzystne zmiany w przepisach prawnych chroniących osoby doświadczające przemocy w rodzinie ▪ ogólnopolskie kampanie edukacyjne ▪ zmiany w przepisach prawnych dotyczące obowiązkowego udziału osób stosujących przemoc w programach korekcyjno-edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ relatywnie niska liczba osób wyleczonych z uzależnień; długi okres oczekiwania na leczenie ▪ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej ▪ rosnąca liczba osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych ▪ zwiększająca się liczba osób wymagających objęcia działaniami korekcyjno-edukacyjnymi ▪ zbyt niskie nakłady finansowe na szczeblu rządowym w zakresie ogłaszanych konkursów na realizację programów o charakterze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

IV. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

**ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI SYSTEMU PROFILAKTYKI PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ ZMINIMALIZOWANIE SKUTKÓW ZJAWISKA PRZEMOCY
W RODZINIE NA TERENIE GMINY BOJANOWO W LATACH 2019 – 2025**

CELE SZCZEGÓŁOWE

Cele szczegółowe:

- 1) Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2) Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Zapewnienie rodzinom, w których wstępuje zjawisko przemocy w rodzinie, kompleksowej pomocy.
- 4) Dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych dla ofiar przemocy domowej.
- 5) Zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Cel 1 Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie,
- 2) organizację lokalnych kampanii społecznych lub współdziałanie w organizacji kampanii o zasięgu powiatowym, wojewódzkim lub krajowym ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- 3) prowadzenie akcji informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy ze strony instytucji gminnych lub innych obejmujących swym działaniem teren Gminy Bojanowo.

Cel 2 Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) realizację programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, służby zdrowia oraz wsparcia dziennego,
- 2) realizację szkoleń nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców.

Cel 3 Zapewnienie rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie, kompleksowej pomocy realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) udzielanie natychmiastowej pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci oraz osób starszych,
- 2) wspieranie programów interwencyjnych, psychoedukacyjnych i innych dla dzieci, które są ofiarami lub świadkami przemocy domowej,
- 3) wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniających bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej.

Cel 4 Dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych dla ofiar przemocy domowej realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) przeprowadzenie szczegółowej diagnozy potrzeb i zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,

Cel. 5 Zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) szkolenia dla osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) opracowanie i wdrożenie procedur oraz standardów współpracy jednostek, służb oraz innych organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 3) wprowadzenie superwizji dla osób pracujących bezpośrednio z ofiarami lub sprawcami przemocy domowej (osoby tworzące system przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

V. Działania Programu

CEL OGÓLNY ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI SYSTEMU PROFILAKTYKI PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ ZMINIMALIZOWANIE SKUTKÓW ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY BOJANOWO W LATACH 2019 – 2025					
Cele szczegółowe	Zadania	Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	1) Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie	Artykuły prasowe, konferencje, seminaria	Liczba artykułów prasowych, konferencji, seminariów	Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez ZI	2019 - 2025
	2) Organizacja lokalnych kampanii społecznych lub współudział w organizacji kampanii o zasięgu powiatowym, wojewódzkim lub krajowym ukierunkowanych na przeciwdziałanie	Organizacja gminnej kampanii na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, poprzez opracowanie, wydruk i kolportaż materiałów informacyjnych,	Liczba zorganizowanych kampanii lokalnych, Liczba partnerów zaangażowana do realizacji kampanii, Liczba wydanych ulotek, plakatów, broszur, itp.	Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez ZI, Urząd Miejski w Bojanowie	2019 - 2025

	przemocy w rodzinie	ulotek, plakatów, broszur, itp., współudział w innych kampaniach o zasięgu ponadgminnym			
	3) Prowadzenie akcji informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy ze strony instytucji gminnych lub innych obejmujących swym działaniem teren Gminy	Opracowanie i wdrożenie programów informacyjnych w jednostkach gminnych (pomoc społeczna, oświata, Urząd Miejski), opracowanie poradnika dla ofiar, sprawców i świadków przemocy domowej	Liczba wdrożonych programów informacyjnych, liczba wydanych poradników	Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez ZI, Urząd Miejski w Bojanowie	2019- 2025
2. Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowany będzie	1) Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, służby zdrowia oraz wsparcia dziennego	Stworzenie wykazu programów profilaktycznych prowadzonych w Gminie, ocena realizacji dotychczasowych programów,	Wykaz programów, wykaz instytucji realizujących programy,	Placówki oświatowe, GKRPA	2019- 2025

poprzez następujące zadania		stworzenie wykazu potrzeb w zakresie realizacji programów			
	2) Realizacja szkoleń nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców	Wspieranie poradnictwa rodzinnego, określenie potrzeb rodziców w zakresie tematyki szkoleń, prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych rodziców	Liczba udzielonych porad, liczba realizowanych programów, liczba uczestników warsztatów	Placówki oświatowe, OPS, GKRPA	2019- 2025
3. Zapewnienie rodzinom, w których wstępuje zjawisko przemocy w rodzinie, kompleksowej pomocy	1) udzielanie natychmiastowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci oraz osób starszych	Prowadzenie wsparcia psychologicznego oraz w dalszej kolejności prawnego oraz socjalnego, podejmowanie interwencji kryzysowej, udzielenie schronienia ofiarom przemocy lub rozpoczęcie procedury eksmisji	Liczba udzielonych porad, Liczba interwencji, Liczba wypełnionych Niebieskich Kart, Liczba eksmisji sprawcy	OPS, Policja, GKRPA, Placówki oświatowe, służba zdrowia	2019 - 2025

		<p>sprawcy, rozpoczęcie procedury Niebieskiej Karty, prowadzenie grup wsparcia,</p>			
	<p>2) wspieranie programów interwencyjnych, psychoedukacyjnych i innych dla dzieci, które są ofiarami lub świadkami przemocy domowej</p>	<p>Podejmowanie interwencji kryzysowych, prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, uruchomienie procedur prawnych, prowadzenie konsultacji wychowawczych lub pedagogicznych</p>	<p>Liczba podjętych interwencji, Liczba udzielonych porad,</p>	<p>OPS, GKRPA, Placówki oświatowe</p>	<p>2019 - 2025</p>
	<p>3) wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniających bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej.</p>	<p>Prowadzenie poradnictwa socjalnego oraz pracy socjalnej</p>	<p>Liczba udzielonych porad prawnych oraz pracy socjalnej</p>	<p>OPS</p>	<p>2019 - 2025</p>

<p>4. Dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych dla ofiar przemocy domowej</p>	<p>1) przeprowadzenie szczegółowej diagnozy potrzeb i zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie</p>	<p>Badanie ankietowe wśród mieszkańców nt. skali zjawiska przemocy domowej, opracowanie mapy potrzeb i zasobów, zebranie danych statystycznych, opracowanie szczegółowej diagnozy zjawiska przemocy w Gminie (RAPORT)</p>	<p>Liczba osób objętych badaniem ankietowym, wykaz potrzeb i zasobów, wyniki Raportu wraz z kierunkami działań</p>	<p>ZI, Urząd Miejski w Bojanowie</p>	<p>2019-2025</p>
<p>5. Zintegrowanie środowisk oraz zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie</p>	<p>1) szkolenia dla osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie</p>	<p>Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych, organizacja: szkoleń dla osób przeprowadzających interwencję, szkoleń dla specjalistów pracujących w poradnictwie, szkoleń dla grup</p>	<p>Wyniki raportu z diagnozy, Liczba szkoleń, liczba uczestników szkoleń, liczba konferencji,</p>	<p>ZI, Urząd Miejski w Bojanowie, OPS</p>	<p>2019 - 2025</p>

		zawodowych pracujących z dzieckiem, szkolenia członków zespołu interdyscyplinarnego, konferencji,			
	2) opracowanie i wdrożenie procedur oraz standardów współpracy jednostek, służb oraz innych organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Opracowanie standardów świadczonych usług oraz procedur współpracy, organizacja szkoleń dla osób wdrażających standardy i procedury	Liczba placówek objętych standardami i procedurami, Liczba przeszkolonych pracowników	ZI	2020 - 2025
	3) wprowadzenie superwizji dla osób pracujących bezpośrednio z ofiarami lub sprawcami przemocy domowej	Prowadzenie superwizji dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz innych instytucji,	Liczba placówek, gdzie wprowadzono superwizję, liczba pracowników uczestniczących w superwizji,	ZI, Urząd Miejski w Bojanowie, OPS	2019 - 2025

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest przede wszystkim do osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc. Ponadto w swych założeniach spełnia funkcję profilaktyczną, zwłaszcza w kontekście prowadzonych działań w stosunku do dzieci i młodzieży.

Kolejna grupa odbiorców to specjaliści zajmujący się pomocą ofiarom przemocy w rodzinie. Działania w tym zakresie ukierunkowane są na doskonaleniu ich kompetencji zawodowych oraz umiejętności współpracy w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kolejna grupa działań w programie skierowana jest do wszystkich mieszkańców Gminy Bojanowo w kontekście działań profilaktycznych oraz edukacyjnych.

VII. Zasady finansowania Programu

Realizacja działań Programu finansowana będzie ze:

- a) środków własnych Gminy Bojanowo,
- b) z dotacji celowych budżetu państwa,
- c) środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł, w szczególności programów unijnych, konkursów grantowych itp.

VIII. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring Programu na lata 2019- 2025 możemy podzielić na wskaźnikowy i społeczny. Monitoring wskaźnikowy odnosić się będzie do uzyskanych osiągnięć przez poszczególne podmioty wdrażające zadania dot. realizacji opisywanego dokumentu. Drugi rodzaj monitoringu osiągnięty zostanie na podstawie wyników opinii społecznej. Warto zauważyć, iż poziom realizacji celów strategicznych i operacyjnych będzie zmierzony w ostatnim roku realizacji Programu, czyli w 2025 roku.

Podstawowymi instrumentami sprawowania monitoringu są sprawozdania z realizacji Programu, natomiast celem przeprowadzania badań poszczególnych działań jest zapewnienie dokonania podstawowych założeń dokumentu.

Sprawozdania z realizacji Programu będą dokonywane przez Zespół Interdyscyplinarny w Bojanowie.

Ewaluacja to spojrzenie na realizację Programu z punktu widzenia osiągnięcia rezultatów, wpływów i potrzeb, które miały być osiągnięte. Ocena stopnia realizacji Programu będzie dokonywana wraz ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka, tj. do 31 marca danego roku. Ocena końcowa nastąpi w grudniu 2025 r. Ocena dokonana będzie także przez Zespół Interdyscyplinarny.

Z uwagi na fakt, iż Program obejmuje swoim zasięgiem obszar całej Gminy Bojanowo do realizacji jego założeń niezbędna jest współpraca wszystkich instytucji działających na terenie samorządu gminnego. Do podstawowych źródeł finansowania realizacji działań z opisywanego zakresu zaliczamy dochody o charakterze publicznym oraz prywatnym.

Zadania własne gminy, które związane są z realizacją Programu w dużej mierze finansowane będą z budżetu gminy. W opisywanej kwestii duży udział mają ponadto organizacje pozarządowe, instytucje rządowe oraz środki unijne.

Monitorowanie przebiegu realizacji Programu odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

1. Sprawozdania roczne

Po każdym zakończonym roku wszystkie jednostki oświatowe, pomocy społecznej oraz Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także inne służby i jednostki na wniosek Kierownika OPS w Bojanowie (PCPR w Rawiczu, Policja,

kuratorzy, placówki oświatowe ponadgminne itp.) składają do Zespołu Interdyscyplinarnego sprawozdania ze zrealizowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy działań:

- a) określonych w Programie
- b) nieuwjętych w Programie, a zrealizowanych przez placówkę

wraz z informacją o każdym działaniu wg wzoru:

Lp.	Charakterystyka (opis) działań	Liczba uczestników/odbiorców	Realizatorzy	Źródła finansowania	Koszty

2. Informacja o planowanych działaniach

Do 15 listopada każdego roku wszystkie jednostki oświatowe, pomocy społecznej oraz Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także inne służby i jednostki na wniosek Kierownika OPS w Bojanowie (PCPR w Rawiczu, Policja, kuratorzy, placówki oświatowe ponadgminne itp.) składają do Zespołu Interdyscyplinarnego informację o planowanych działaniach w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy wg wzoru:

Lp.	Charakterystyka (opis) planowanych działań	Planowana liczba uczestników/odbiorców	Realizatorzy	Źródła finansowania	Koszty

3. Raport

Zespół Interdyscyplinarny corocznie przedstawia Burmistrzowi oraz Radzie Miejskiej w Bojanowie raport z realizacji Programu – do dnia 30 marca po roku, którego dotyczy raport.

IX. PODSTAWY PRAWNE

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Bojanowo na lata 2019 - 2025 realizowany będzie w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).

X. PODSUMOWANIE

Przemoc w rodzinie dotyczy znaczącej części populacji. Z uwagi na tendencję wzrostową zjawiska oraz jego negatywne konsekwencje zarówno dla samej jednostki, jak i społeczeństwa, należy stale poszukiwać odpowiednich sposobów skutecznej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie i pracy ze sprawcą.

W poszukiwanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomagania ofiarom angażuje się coraz więcej profesjonalistów i wolontariuszy, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie między innymi dlatego, że rodzina powinna być skutecznie chroniona przed ingerencjami zewnętrznymi. Jednak w sytuacji, kiedy członkowie rodziny nie są w stanie sami poradzić sobie z występującym problemem, należy zaoferować im złożony system wsparcia i pomocy.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej nadaje wszystkim obywatelom szereg wolności, praw i obowiązków. Zgodnie z art. 40 Konstytucji nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych. Zgodnie z art. 41 każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie. Zgodnie z art. 71 ust. 1 państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Zgodnie z art. 72 ust. 1 Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Uwzględniając powyższe, należy dołożyć szczególnych starań, by osoba, której wolności i prawa są ograniczone, miała możliwość uzyskania specjalistycznej pomocy, której celem będzie rozwiązanie trudnej sytuacji życiowej.

Zajmowanie się przemocą domową wymaga zrozumienia złożoności zjawisk życia rodzinnego, jak i szczególnej troski oraz uważności w trakcie interwencji. Ponadto by skutecznie i szybko zapewnić pomoc ofiarom przemocy w rodzinie należy wypracować wysoką jakość współpracy między instytucjami

i organizacjami pozarządowymi. Taka zdolność do stworzenia lokalnej koalicji jest pierwszym krokiem w drodze ku profesjonalnemu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ochronie ofiar.

XI. WYKAZ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI NIEFORMALNYCH ORAZ OSÓB PRAWNYCH UDZIELAJĄCYCH POMOCY OFIAROM PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BOJANOWO O ZASIĘGU GMINNYM, POWIATOWYM I WOJEWÓDZKIM

L.p.	Nazwa instytucji	Adres	Telefon
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Rynek 12	65 545-63-34
2.	Urząd Miejski w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Rynek 12	65 545-62-30
3.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	63-900 Rawicz, ul. Dworcowa 1	65 546-43-33 65 546-73-75
4.	Punkt Konsultacyjny przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	63-940 Bojanowo, ul. Lipowa 2a	65 545-63-34
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Lipowa 2a	65 545-63-34
6.	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej – ZDROWIE w Bojanowie	63-940 Bojanowo ul. Dworcowa 20	65 545-63-70
7.	Komenda Powiatowa Policji w Rawiczu	63-900 Rawicz, ul. Sienkiewicza 23	65 546-22-11
8.	Rewir Dzielnicowych Nr 2 dla miasta i gminy Bojanowo	63-940 Bojanowo, ul. Dworcowa 25	65 545-62-07
9.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rawiczu	63-900 Rawicz, ul. Grota Roweckiego 9e	65 614-18-54 614-27-98
10.	Sąd Rejonowy w Rawiczu	63-900 Rawicz, ul. I. Buszy 1	65 546-10-97
11.	Prokuratura Rejonowa w Rawiczu	63-900 Rawicz, ul. Piłsudskiego 19	65 546-22-48
12.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Mały Dworek” w Łaszczynie	63-900 Rawicz, Łaszczyn 63	65 545-20-82
13.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy POW „Mały Dworek” w Łaszczynie	63-900 Rawicz, Łaszczyn 63	65 545-20-82
14.	Szkoła Podstawowa w Golinie Wielkiej	64-940 Bojanowo, Golina Wielka 65a	65 545-68-24
15.	Szkoła Podstawowa w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Lipowa 2	65 545-64-20
16.	Szkoła Podstawowa w Gościejewicach	63-940 Bojanowo, Gościejewice 31	65 545-62-76
17.	Zespół Szkół Przyrodniczo-Technicznych CKU w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Dworcowa 29	65 545-62-31
18.	Ochotnicza Straż Pożarna w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Szkolna 2	0 605-645-957
19.	Ochotnicza Straż Pożarna w Czechnowie	63-940 Bojanowo, Czechnów 41a	0 721-022-028
20.	Ochotnicza Straż Pożarna w Giżynie	63-940 Bojanowo, Giżyn 37	65 545-98-11
21.	Ochotnicza Straż Pożarna w Golinie	63-940 Bojanowo, Golinka 8a	65 545-68-98
22.	Ochotnicza Straż Pożarna w Golinie Wielkiej	63-940 Bojanowo, Golina Wielka 11	0 693-575-261
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Gościejewicach	63-940 Bojanowo, Gościejewice 28	0 692-123-895
24.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kawczu	63-940 Bojanowo, Kawcze 27	0 517-784-303
25.	Ochotnicza Straż Pożarna w Pakówce	63-940 Bojanowo, Pakówka 16a	0 782-859-854
26.	Ochotnicza Straż Pożarna w Sowinach	63-940 Bojanowo, Sowiny 20	0 663-723-585
27.	Ochotnicza Straż Pożarna w Sułowie Małym	63-940 Bojanowo, Sułów Mały 15a	0 785-185-429
28.	Ochotnicza Straż Pożarna w Tarchalinie	63-940 Bojanowo, Tarchalin 26a	0 608-313-312
29.	Ochotnicza Straż Pożarna w Trzeboszu	63-940 Bojanowo, Trzebosz 6	65 545-74-12
30.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zaborowicach	63-940 Bojanowo, Zaborowice 40a	0 605-855-672
31.	Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Rynek 12	0 666-385-339

32.	Środowiskowy Dom Samopomocy	63-900 Rawicz, ul. Grota Roweckiego 9	65 546-11-36
33.	Powiatowy Urząd Pracy w Rawiczu	63-900 Rawicz, ul. Kamińskiego 19a	65 546-26-13
34.	Dom Pomocy Społecznej w Pakówce	63-940 Bojanowo, Pakówka 42	65 545-62-89
35.	Parafia p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Marcinkowskiego 4	65 545-62-42
36.	Parafia p.w. Matki Boskiej Królowej Polski w Zaborowicach	56-200 Czernina, ul. Kościelna 1	65 543-67-13
37.	Kościół Filialny p.w. Najświętszej Maryi Panny w Giżynie	56-210 Wąsosz, Sułów Wielki 8	65 543-60-65
38.	Parafia p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Poniecu	64-125 Poniec, ul. Kościuszki 16	65 573-15-15
39.	Parafia p.w. św. Klemensa w Zakrzewie	63-910 Miejska Górka, Zakrzewo 40	65 547-43-40
40.	Caritas w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Marcinkowskiego 4	65 545-62-42
41.	Koło wolontariatu przy ZSPT CKU w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Dworcowa 29	65 545-62-31
42.	Wolontariat przy SP w Gościejewicach	63-940 Bojanowo, Gościejewice 31	65 545-62-76
43.	Stowarzyszenie „Razem Raźniej” w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Lipowa 2a	0 607-554-758
44.	Przedszkole Niepubliczne „Chatka Puchatka”	63-940 Bojanowo, ul. Powst. Wlkp. 16	0 505-254-093
45.	Przedszkole Niepubliczne „Małych Odkrywców”	63-940 Bojanowo, ul. Sikorskiego 2	0 660-990-002
46.	Przedszkole w Bojanowie im. „Misia Uszatka”	63-940 Bojanowo, ul. Dąbrowskiego 10	65 545-63-68
47.	Przedszkole w Bojanowie Filia Gościejewice	63-940 Bojanowo, Gościejewice 31	65 545-62-76
48.	Przedszkole w Trzeboszu	63-940 Bojanowo, Trzebosz 12	65 545-66-97
49.	Przedszkole w Trzeboszu Filia Kawcze	63-940 Bojanowo, Kawcze 49	65 545-68-94
50.	Przedszkole w Trzeboszu Filia Golina Wielka	63-940 Bojanowo, Golina Wielka 14	65 545-68-20
51.	Klub Sportowy „Szok” w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Lipowa 2	0 693-331-977
52.	Klub Sportowy „Orlik” w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Leśna	-
53.	Klub Sportowy „Ruch Bojanowo” w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Sportowa 3a	-
54.	Sołectwo w Czechnowie	63-940 Bojanowo, Czechnów 17	0 691-549-874
55.	Sołectwo w Gierłachowie	63-940 Bojanowo, Gierłachowo 2	0 607-276-452
56.	Sołectwo w Giżynie	63-940 Bojanowo, Giżyn 35/1	0 502-401-720
57.	Sołectwo w Golinie Wielkiej	63-940 Bojanowo, Golina Wielka 2	0 662-292-059
58.	Sołectwo w Golinie	63-940 Bojanowo, Golinka 16	0 604-692-746
59.	Sołectwo w Gołaszynie	63-940 Bojanowo, Gołaszyn 50	0 605-645-957
60.	Sołectwo w Gościejewicach	63-940 Bojanowo, Gościejewice 2a/10	0 693-872-941
61.	Sołectwo w Kawczu	63-940 Bojanowo, Kawcze 2	0 667-512-746
62.	Sołectwo w Pakówce	63-940 Bojanowo, Pakówka 23	0 782-859-854
63.	Sołectwo w Sowinach	63-940 Bojanowo, Sowiny 9	0 697-298-572
64.	Sołectwo w Sułowie Małym	63-940 Bojanowo, Sułów Mały 2	0 663-553-743
65.	Sołectwo w Szemzdrowie	63-940 Bojanowo, Szemzdrowo 1	0 693-119-935
66.	Sołectwo w Tarchalinie	63-940 Bojanowo, Tarchalin 6	0 662-041-380
67.	Sołectwo w Trzeboszu	63-940 Bojanowo, Trzebosz 74	0 781-091-744
68.	Sołectwo w Wydartowie Pierwszym	63-940 Bojanowo, Wydartowo Pierwsze 23	0 509-993-193
69.	Sołectwo w Wydartowie Drugim	63-940 Bojanowo, Wydartowo Drugie 10	0 502-316-766
70.	Sołectwo w Zaborowicach	63-940 Bojanowo, Zaborowice 21	0 785-961-643
71.	Miejska Biblioteka Publiczna w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Rynek 10	65 545-64-64
72.	Gminne Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Bojanowie	63-940 Bojanowo, ul. Ratuszowa 10a	65 545-64-11
73.	Stowarzyszenie KLAR Kawcze Lokalnie Aktywnie Razem	63-940 Bojanowo, Kawcze 34	794-791-550
74.	Stowarzyszenie ZGRANI	63-940 Bojanowo, ul. Rynek 10	65 545-64-64
75.	Stowarzyszenie Extremalne Bojanowo	63-940 Bojanowo, ul. Rynek 22	697-434-530
76.	Schronisko w Lesznie	64-100 Leszno, ul. Towarowa 10	65 537-50-95
77.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Lesznie	64-100 Leszno, ul. Niepodległości 27c	65 529-98-65
78.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu	61-731 Poznań, ul. Nowowiejskiego 11	61 856-73-00
79.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Pile	64-920 Piła, ul. Rydygiera 23	67 349-09-69
80.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Zdunach	63-760 Zduny, ul. Strzelecka 10	62 721-52-73
81.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Poznaniu	62-081 Przeźmierowo, ul. Dolne Chyby 10	61 814-22-71

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bojanowo na lata 2019-2025 zakłada działania profilaktyczne, ochronne i doskonalące dotychczasowe działania jednostek i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Nadrzędnym celem Programu jest dobro i bezpieczeństwo rodziny, w szczególności ochrona osób doznających przemocy, w tym dzieci. Cel ten można osiągnąć jedynie przez interdyscyplinarne działania służb i podmiotów realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy i ochroną ofiar przemocy w rodzinie. Zapewnić to mają działania zaplanowane do realizacji na lata 2019-2025 w ramach niniejszego Programu. Działania te mogą przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy i wzrostu poczucia bezpieczeństwa rodzin z terenu gminy Bojanowo.

Założenia Programu współgrają z założeniami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bojanowo na lata 2016-2025, w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

Biorąc powyższe pod uwagę przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.